

Ghid pentru comunitatea academică și de cercetare a UVT privind transmiterea (comercializarea) drepturilor de autor

Cesiunea drepturilor patrimoniale de autor. Autorul sau titularul dreptului de autor poate ceda prin contract de cesiune altor persoane numai drepturile sale patrimoniale.

Cesiunea drepturilor patrimoniale ale autorului poate fi limitată la anumite drepturi, pentru un anumit teritoriu și pentru o anumită durată. Drepturile patrimoniale ale autorului sau ale titularului dreptului de autor se pot transmite prin cesiune exclusivă ori neexclusivă.

În cazul **cesiunii exclusive**, însuși titularul dreptului de autor nu mai poate utiliza opera în modalitățile, pe termenul și pentru teritoriul convenite cu cesionarul și nici nu mai poate transmite dreptul respectiv unei alte persoane. Caracterul exclusiv al cesiunii trebuie să fi expres prevăzut în contract.

În cazul **cesiunii neexclusive**, titularul dreptului de autor poate utiliza el însuși opera și poate transmite dreptul neexclusiv și altor persoane. Cesionarul neexclusiv nu poate ceda dreptul său unei alte persoane decât cu consimțământul expres al cedentului decât în cazul în care cesionarul, persoană juridică, se transformă prin una dintre modalitățile prevăzute de lege. Cesiunea unuia dintre drepturile patrimoniale ale titularului dreptului de autor nu are niciun efect asupra celorlalte drepturi ale sale, dacă nu s-a convenit altfel. Atunci când acordă licențe neexclusive sau își cesează drepturile exclusive pentru exploatarea operelor sau a altor obiecte protejate, autorii și artiștii interpreți sau executanți au dreptul să primească o remunerație adecvată și proporțională în raport cu valoarea economică a drepturilor autorizate sau cesionate, ținând cont de contribuția la ansamblul operei sau al altor obiecte protejate, sau de exploatarea ei/lor efectivă, precum și de practicile de piață. În aceste situații se ține seama de principiul libertății contractuale și de cel al unui just echilibru între drepturile și interesele părților, fiind utilizate mecanisme precum acordurile colective sau contractele colective de muncă, după caz.

Contractul de cesiune a drepturilor patrimoniale trebuie să prevadă drepturile patrimoniale transmise și să menționeze, pentru fiecare dintre acestea, modalitățile de utilizare, durata și întinderea cesiunii, precum și remunerația titularului dreptului de autor. Absența oricăreia dintre aceste prevederi dă dreptul părții interesate de a cere rezilierea contractului. Cesiunea drepturilor patrimoniale privind totalitatea operelor viitoare ale autorului, nominalizate sau nenominalizate, este lovită de nulitate absolută.

Contractul de editare presupune cedarea de către autor, în schimbul unei remunerații, a dreptului de a reproduce și de a distribui opera. Cesiunea către editor a dreptului de a autoriza alte persoane să adapteze opera sau să o utilizeze în orice alt mod trebuie să facă obiectul unei prevederi contractuale exprese. Contractul de editare trebuie să cuprindă clauze cu privire la: durata cesiunii; natura exclusivă sau neexclusivă și întinderea teritorială a cesiunii; numărul maxim și minim al exemplarelor; remunerația autorului, stabilită în condițiile legii; numărul de exemplare rezervate autorului cu titlu gratuit; termenul pentru apariția și difuzarea exemplarelor fiecărei ediții sau, după caz, ale fiecărui tiraj; termenul de predare a originalului operei de către autor; procedura de control al numărului de exemplare produse de către editor.

Contractul de reprezentare teatrală ori de execuție muzicală. Prin contractul de reprezentare teatrală ori de execuție muzicală titularul dreptului de autor cedează unei persoane fizice sau juridice dreptul de a reprezenta ori de a executa în public o operă actuală sau viitoare, literară, dramatică, muzicală, dramatico- muzicală, coregrafică ori o pantomimă, în schimbul unei remunerații, iar cesionarul se obligă să o reprezinte ori să o execute în condițiile convenite. Contractul de reprezentare teatrală sau de execuție muzicală se încheie în scris, pe o durată determinată ori pentru un număr determinat de comunicări publice.

Contractul trebuie să prevadă termenul în care va avea loc premiera sau singura reprezentare ori execuție a operei, după caz, caracterul exclusiv sau neexclusiv al cesiunii, teritoriul, precum și remunerația autorului. Întreruperea reprezentărilor sau execuțiilor timp de 2 ani consecutivi, dacă nu s-a prevăzut un alt termen prin contract, dă dreptul autorului de a solicita rezilierea contractului și daune pentru neexecutare, potrivit dreptului comun. Beneficiarul unui contract de reprezentare teatrală sau de execuție muzicală nu îl poate ceda unui terț, organizator de spectacole, fără consimțământul scris al autorului sau al reprezentantului său, în afară de cazul cesiunii concomitente, totală sau parțială, a acestei activități. Cesionarul este obligat să permită autorului să controleze reprezentarea sau executarea operei și să susțină în mod adecvat realizarea condițiilor tehnice pentru interpretarea lucrării. De asemenea, cesionarul trebuie să trimită autorului programul, afișele și alte materiale tipărite, recenzii publice despre spectacol, dacă nu este prevăzut altfel în contract. Cesionarul este obligat să asigure reprezentarea sau executarea publică a operei în condiții tehnice adecvate, precum și respectarea drepturilor autorului.

Contractul de închiriere. Prin contractul de închiriere a unei opere, autorul se angajează să permită utilizarea, pe timp determinat, cel puțin a unui exemplar al operei sale, în original sau în copie, în special programe pentru calculator ori opere fixate în înregistrări sonore sau audiovizuale. Beneficiarul dreptului de închiriere se angajează să plătească o remunerație autorului pe perioada cât folosește acel exemplar al operei. Contractul de închiriere a unei opere este supus dispozițiilor de drept comun privind contractul de locațiune. Autorul păstrează dreptul de autor asupra operei închiriate, cu excepția dreptului de distribuire, dacă

nu s-a convenit altfel.

Contractul de reproducere a unei opere de artă. Pentru a asigura protecția operelor de artă plastică, de arhitectură și fotografice, contractul de reproducere a unei opere de artă trebuie să conțină indicații care să permită identificarea operei, cum ar fi o descriere sumară, o schiță, un desen, o fotografie, precum și referiri la semnătura autorului.